

F. t. l. vedr. offentlighed i forvaltningen

oplysninger vil kunne være af væsentlig betydning for eftertidens forståelse af nutidens politiske forhold. De mere og mere indholdsløse ministerkalendere vil imidlertid kun få en yderst begrænset værdi som kilde materiale for historikere, der om mange år ønsker at kortlægge nutidens politiske forløb og forhandlinger.

En udvikling som den beskrevne må anses for særdeles uhensigtsmæssig og uholdbar.

5.3. Hertil kommer, at gældende ret ikke i tilstrækkeligt omfang gør det muligt at beskytte ministres privatliv, når det gælder aktindsigt i en ministerkalenders oplysninger om ministerens private aktiviteter.

En minister lever i meget vidt omfang som en offentlig person, der helt naturligt er genstand for stor opmærksomhed fra bl.a. borgere og pressen. Dette er et grundvilkår for en person, der vælger at påtage sig ministerhvervet, og det er et vilkår, som også bl.a. andre politikere lever under.

Ministre kan imidlertid som alle andre med rette forvente, at deres privatliv er beskyttet og respekteres, således at det bl.a. er op til ministeren selv at afgøre, i hvilket omfang vedkommende ønsker at indvie offentligheden i, hvad den pågældende minister foretager sig som privatperson. En minister må således have en berettiget forventning om, at vedkommendes privatliv beskyttes.

For ministre gælder imidlertid efter den nuværende ordning det særlige i forhold til f.eks. andre politikere, at der efter offentlighedsloven kan være ret for bl.a. pressen til at få udleveret oplysninger fra en ministerkalender, der slet ikke har nogen tilknytning til ministerhvervet, men som angår ministerens privatliv.

Offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1, giver mulighed for at undtage oplysninger om en ministers »private forhold«, men bestemmelsen giver ikke mulighed for at undtage oplysninger, blot fordi de drejer sig om ministerens privatliv. Der kan i den sammenhæng også peges på, at en minister ud fra en praktisk betragtning ikke står frit med hensyn til, om der i det hele taget skal optræde oplysninger i ministerkalenderen om vedkommendes private aktiviteter.

Det er som omtalt i pkt. 2 således erfaringsmæssigt særdeles uhensigtsmæssigt at føre flere kalendere for én person, fordi det skaber en risiko for, at aftaler overses, og både ministeren og ministeriet har en betydelig interesse i at reducere denne risiko. Det er i overensstemmelse hermed nødvendigt for, at ministerens kalender kan bruges som et praktisk planlægningsredskab i forhold til ministerens (og ministeriets) dagligdag, at kalenderen også indeholder i hvert fald visse oplysninger om ministerens private aktiviteter.

Det er derfor ikke en løsning på den problemstilling, der knytter sig til oplysninger om ministerens private aktiviteter, at der (for fremtiden) slet ikke medtages sådanne oplysninger i ministerens kalender.

Det er på den anførte baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der bør skabes en bedre beskyttelse af ministrenes privatliv, og at dette bør ske ved at undtage ministerkalendere fra adgangen til aktindsigt efter offentlighedsloven.

5.4. Der kan herudover peges på, at der – som nærmere beskrevet i pkt. 3.3 – er opstået en vis usikkerhed om, hvad gældende ret fører til med hensyn til aktindsigt i en ministerkalenders oplysninger om ministerens partimæssige eller private aktiviteter. Denne usikkerhed taler også for at lovgive på området.

I den forbindelse skal det også fremhæves, at det af de grunde, som er anført ovenfor under pkt. 5.3, er Justitsministeriets opfattelse, at en retstilstand, hvorefter alle faktuelle oplysninger i en ministerkalender om private aktiviteter, skulle anses for ekstraheringspligtige og dermed som udgangspunkt skulle udleveres, vil være uholdbar i lyset af ministres berettigede forventninger om, at deres privatliv er beskyttet.

5.5. De væsentlige hensyn, der som nærmere omtalt ovenfor i pkt. 5.2- 5.4 gør sig gældende i relation til en ministerkalender, har efter Justitsministeriets opfattelse en helt særlig karakter. Det er derfor Justitsministeriets opfattelse, at en indskrænkning af retten til aktindsigt i sager om førelse af en ministerkalender kan gennemføres, uden at der brydes med væsentlige principper bag offentlighedsordningen.

Der er tale om en justering af offentlighedsordningen på et meget begrænset område, og lovforslaget berører ikke i øvrigt offentlighedens adgang til aktindsigt i dokumenter. Der vil således bl.a. fortsat være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens almindelige regler i de sager i ministeriet, som måtte være oprettet om f.eks. et møde eller en anden aktivitet, herunder de eventuelle udgiftsbilag mv., der er knyttet til mødet mv.

Det er altså ikke hensigten med lovforslaget at begrænse offentlighedens indsigt i forvaltningens sager, eller i hvad ministeren foretager sig i kraft af sit ministerhverv. Formålet er derimod at bevare ministerens kalender som det praktiske planlægningsredskab, der er en nødvendig forudsætning for, at ministerens (og ministeriets) dagligdag kan fungere.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at sager om førelse af en ministerkalender bør undtages fra offentlighedsloven, jf. herved den foreslåede nye bestemmelse i § 2, stk. 1. 2. pkt., i offentlighedsloven.